

GÖRECELİ KONUM

SB.5.2.1

- YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ BELİRLEYEBİLME
- A) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ BELİRLER.
- B) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ GÖRSELLEŞTİRİR.
- C) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ ÖZETLER.

GÖRECELİ KONUM

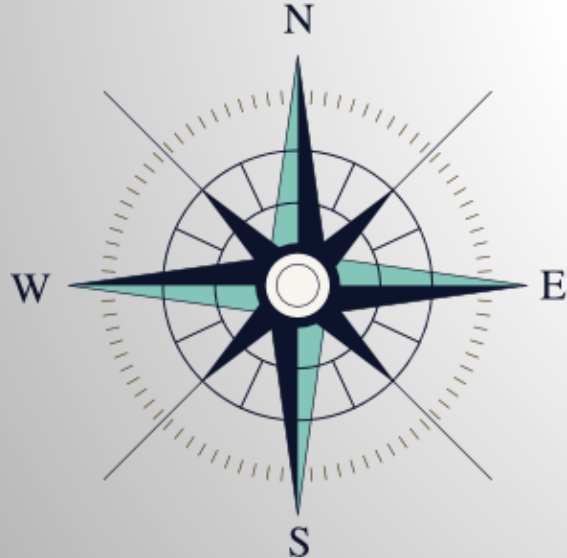
SB.5.2.1

- YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ BELİRLEYEBİLME
- A) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ BELİRLER.
- B) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ GÖRSELLEŞTİRİR.
- C) YAŞADIĞI İLİN GÖRECELİ KONUM ÖZELLİKLERİNİ ÖZETLER.

**İNSANLAR GÜNLÜK
HAYATLARINDA YER YÖN
BİLGİSİNE İHTİYAÇ
DUYARLAR. BİR YERİN
KONUMUNU BULMAK İÇİN
YÖNTEMLER VARDIR.**

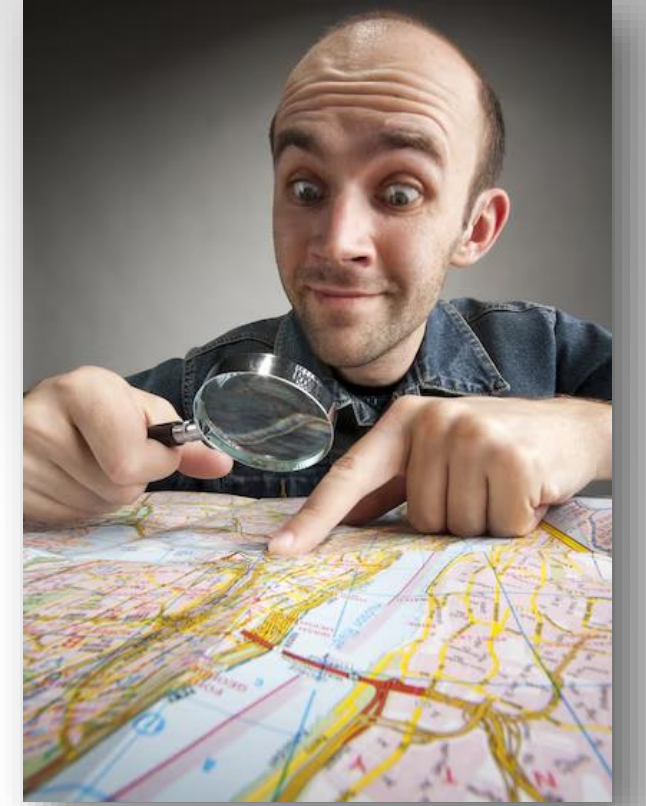

**KROKİ VE HARİTALARDAN
YARARLANILIR.**

**TABELA VE LEVHALARDAN
YARARLANILIR.**

**ANA VE ARA YÖNLERDEN
YARARLANILIR.**

**ÇEVREDEKİ DOĞAL, BEŞERİ TARİHİ
VARLIKLARDAN YARARLANILIR.**

KONUM

DÜNYA ÜZERİNDEKİ HERHANGİ BİR NOKTANIN VEYA BÖLGENİN BULUNDUĞU YERE COĞRAFI KONUM DENİR.

İNSANLARA KONUMUNUZU SÖYLERKEN BUNU YAPMANIN İKİ YOLU VADIR.

MUTLAK
(MATEMATİK)
KONUM

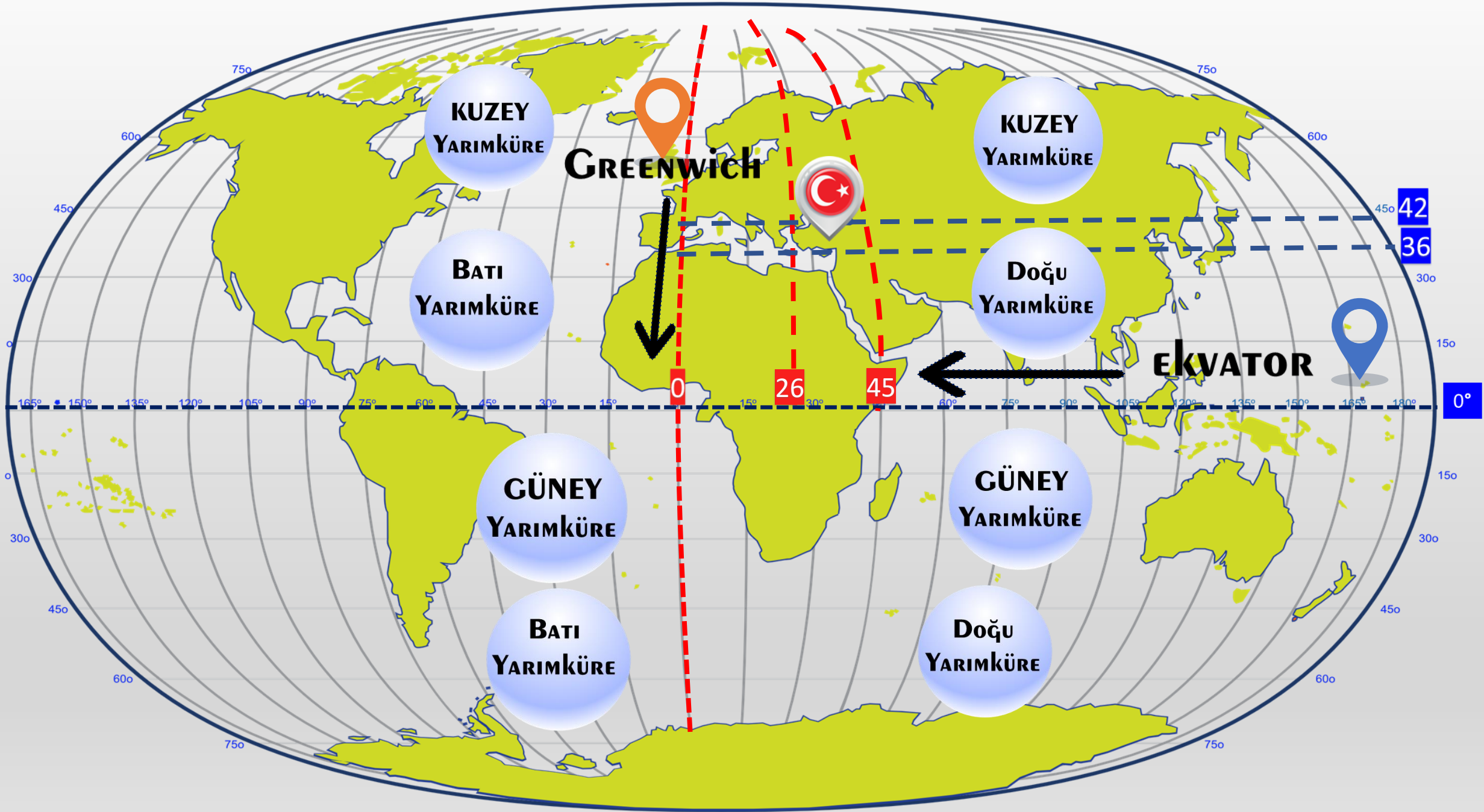
GÖRECELİ
(ÖZEL)
KONUM

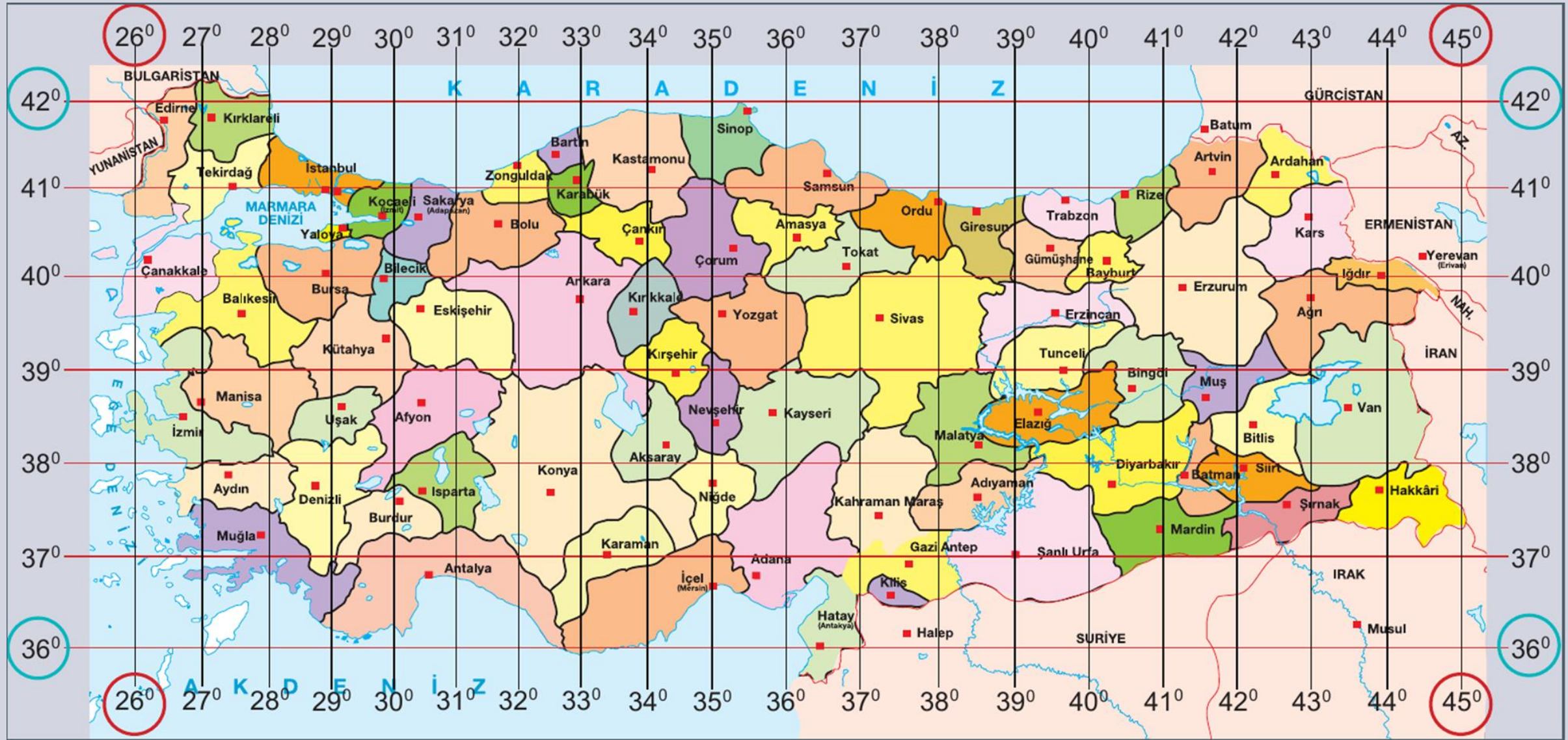

BİR YERİN **EKVATOR'A VE BAŞLANGIÇ MERİDYENİNE GÖRE**
YERİNİN BELİRLENMESİNE **MUTLAK KONUM** DENİR.

MUTLAK KONUM BİR YERİN TAM KONUMUDUR.

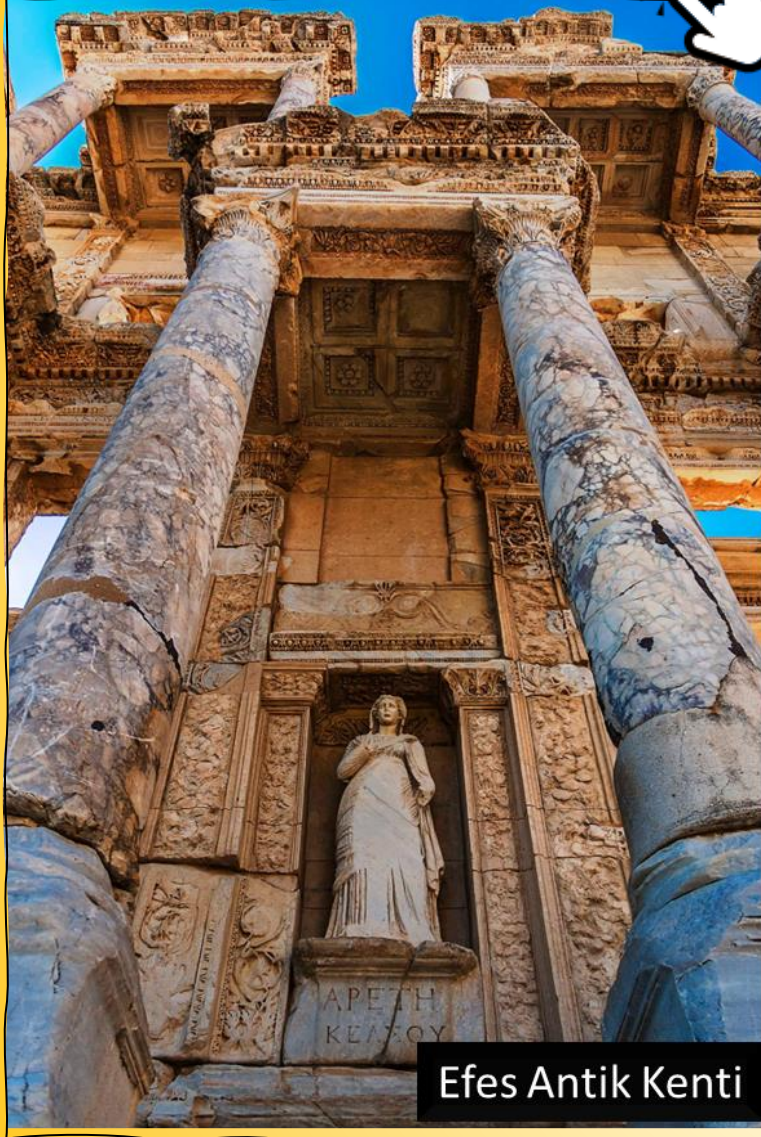

Akıllı TELEFONUNUZDA bir **GPS**
cihazı veya haritalama uygulaması
kullandıysanız, MUTLAK KONUMLA
KARŞILAŞMIŞSINIZDIR. ÖRNEĞİN,
41°00'58"K 28°57'50"D koordinatları
doğrudan **SÜLEYMANİYE CAMİSİNİ**
İŞARET EDER.

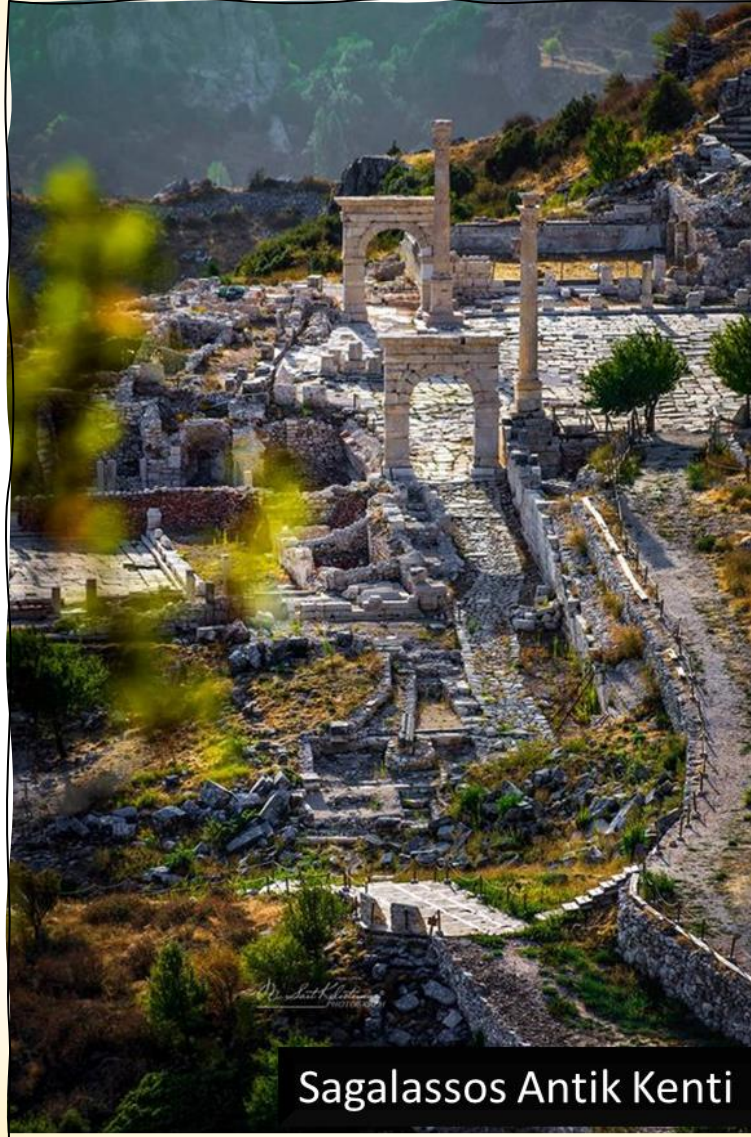

Koordinatlar [37°56'K 27°20'D](#)

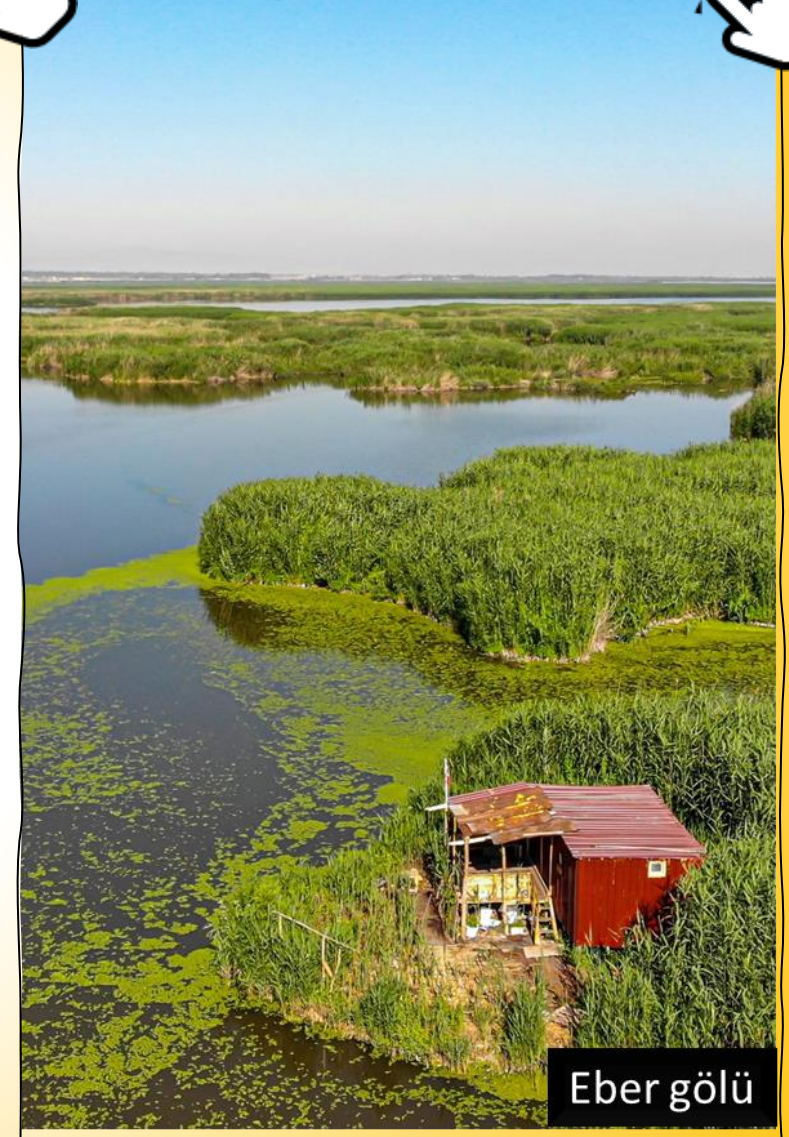
Efes Antik Kenti

Koordinatlar [37°40'34"K 30°31'8"D](#)

Sagalassos Antik Kenti

Koordinatlar [38°38'35"K 31°10'10"D](#)

Eber gölü

**DENİZCİLER, PILOTLAR VE
SÜRÜCÜLER ROTALARINI
BELİRLEMEK VE VARİŞ
NOKTALARINA DOĞRU BİR
ŞEKİLDE ULAŞMAK İÇİN
MUTLAK KONUMA
GÜVENİRLER.**

Şehirlerimiz doğal ve tarihî
güzellikleri, konumları, ekonomik ve
ulaşım koşulları bakımından benzer
ve birbirinden farklı birçok özelliğe
sahiptir.

Benzerlikler
Farklılıklar

Ayasofya-i Kebir C mi-i Őerifi
İstanbul

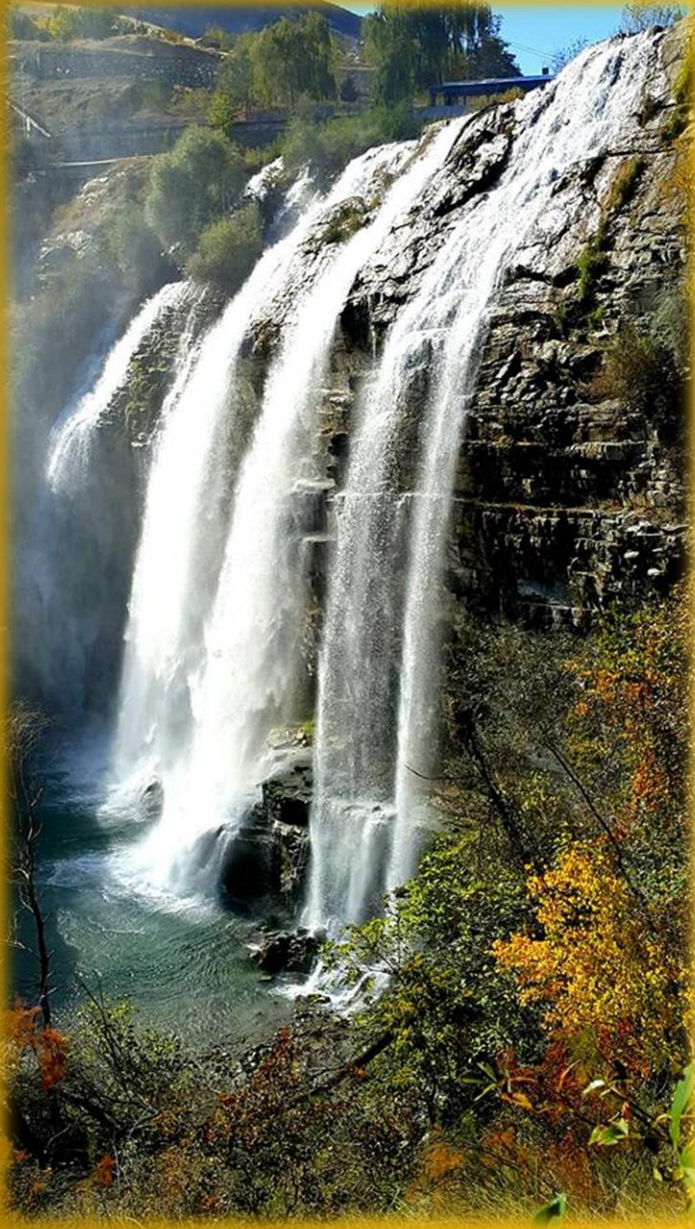
Pamukkale travertenleri
Denizli

Nemrut Dađı
Adiyaman

S mela Manastırı
Trabzon

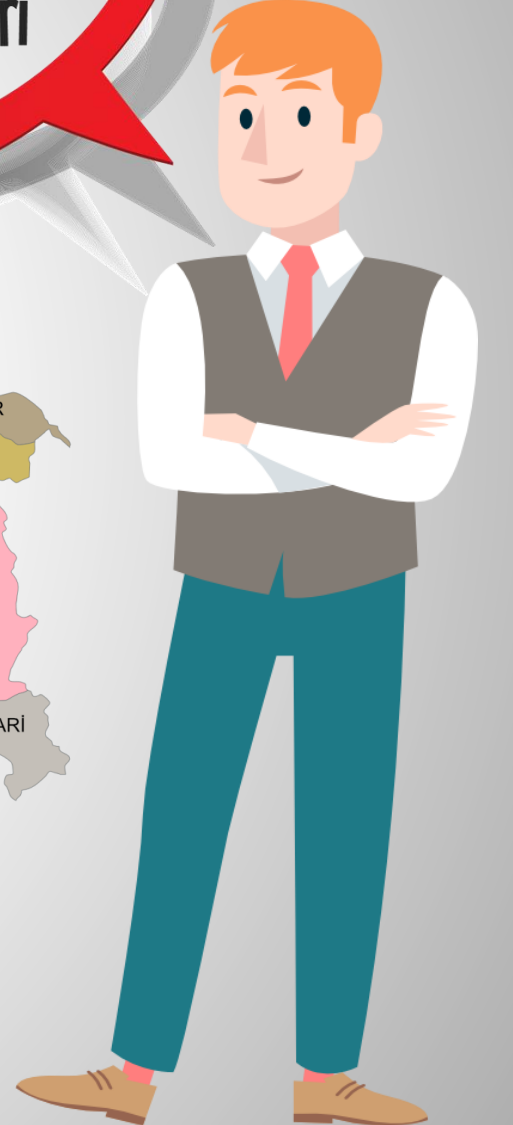
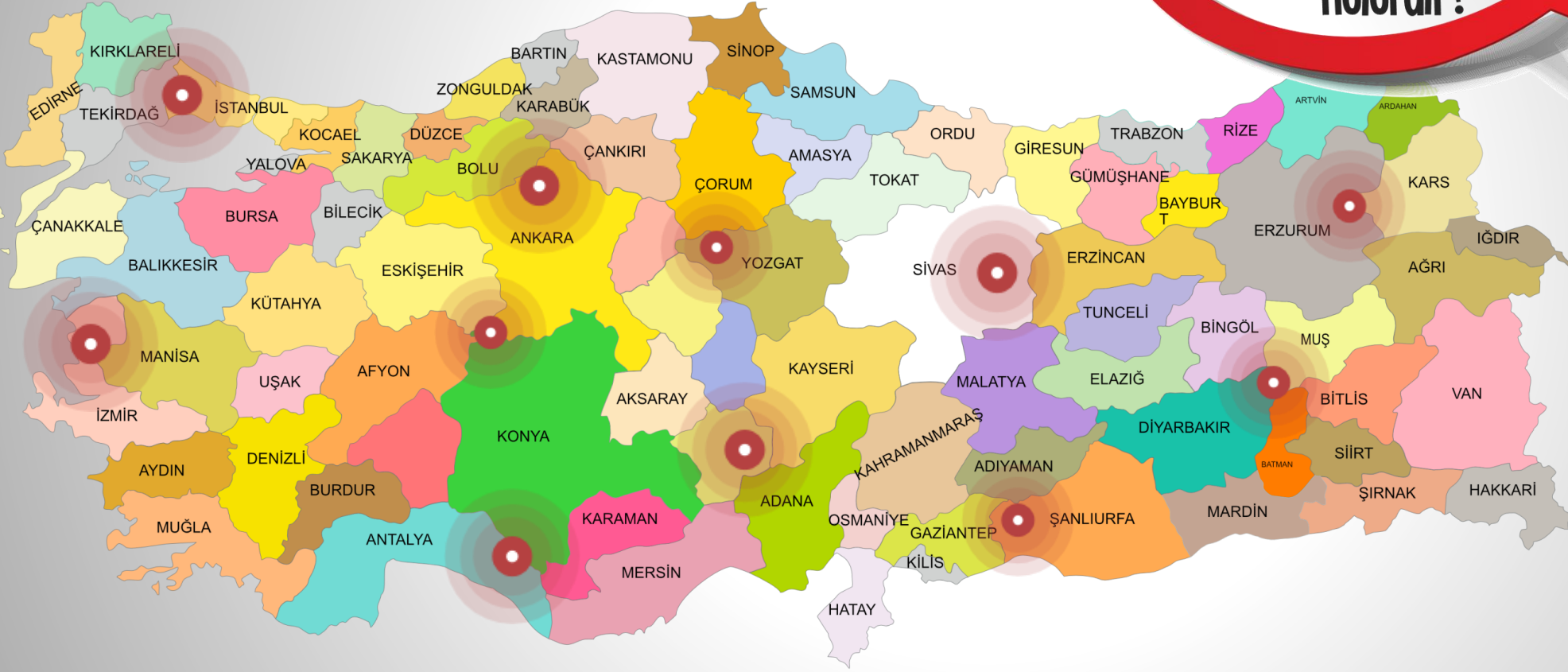

TORTUM ŞEHALESİ

SİVRİKAYA YAYLASI, İKİZDERE, RİZE

Yaşadığımız ilin diğer illerden doğal ve beşeri olarak farklılıkları nelerdir?

Yaşadığınız ile ilgili istenen bilgileri söyleyiniz.

?

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ

?

TARİHÎ VE DOĞAL
MEKÂNLARI

?

SU KAYNAKLARI

?

YER ALTI VE YER ÜSTÜ
KAYNAKLARI

?

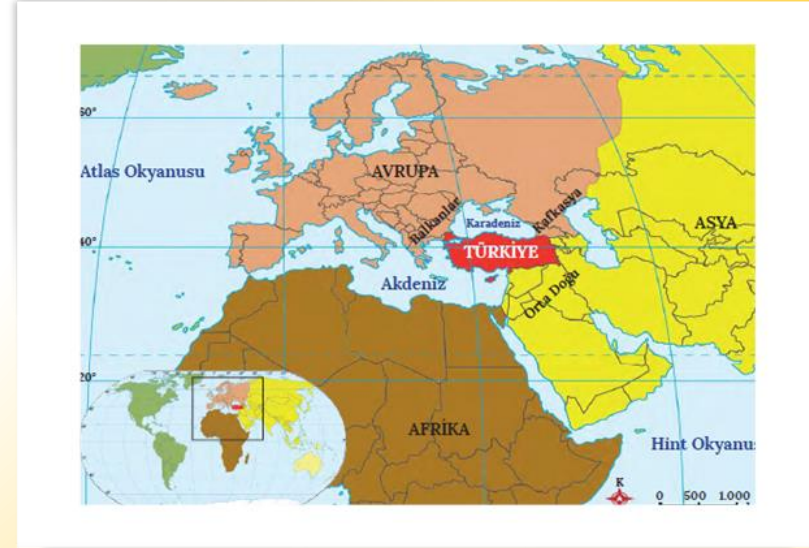
ULAŞIM YOLLARI

YAŞADIĞIMIZ İL SINIRINA KOMŞU OLAN İLLERİ SÖYLEYİNİZ.

Göreceli Konum: Dünya üzerindeki bir yerin sadece kendine ait olan özelliklerini ifade eder. Ülkenin yükseltisi, iklimi, ekonomisi, yer şekilleri, ulaşımı gibi ülkeye özgü özelliklerdir.

ÖZEL

Günlük hayatımızda farkında olmadan göreceli konumu kullanırız. Adres soran birine adres ile ilgili yön, mesafe ve çevresindeki önemli binaları söyleyerek yardımcı olabiliriz. Arkadaşımızla buluşmak için "Valilik binası karşısında, Millet Parkı'nın yanındaki Halk Kütüphanesinde seni bekliyor olacağım ." dediğimizde bulunduğumuz yerin **göreceli konumunu** ifade etmiş oluruz.

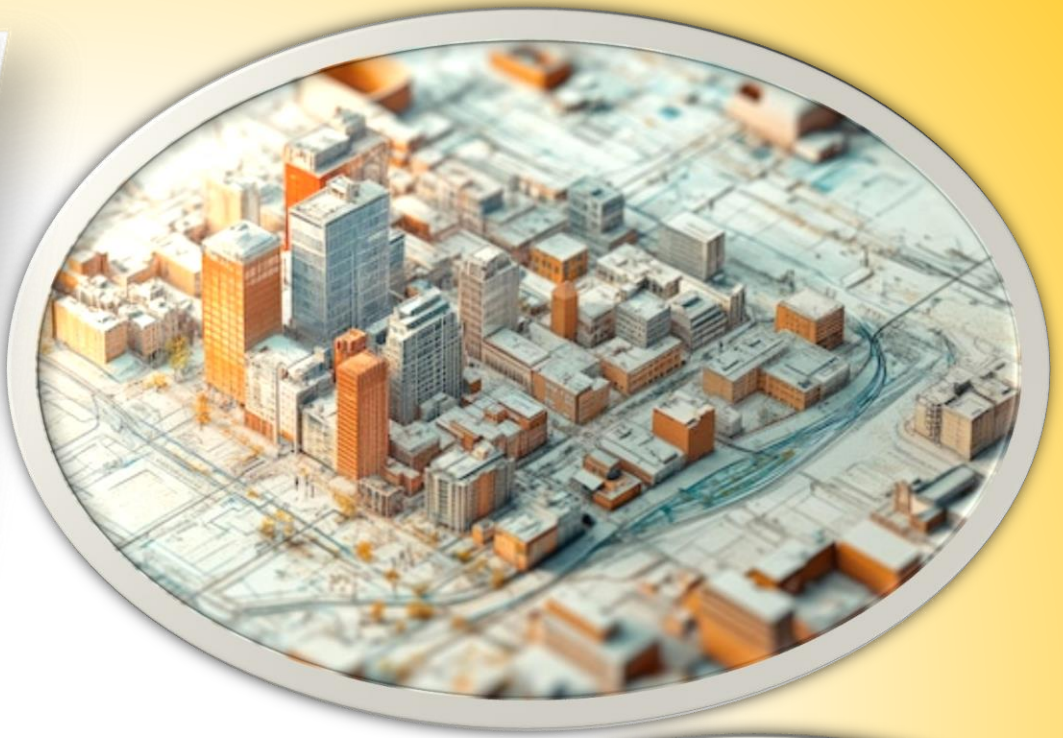

**ŒEHİRİ AZ BİLEN
YADA BİLMİYEN
BİRİNE YOL TARİF
EDERKEN GÖRECELİ
KONUMU KULLANIRIZ.**

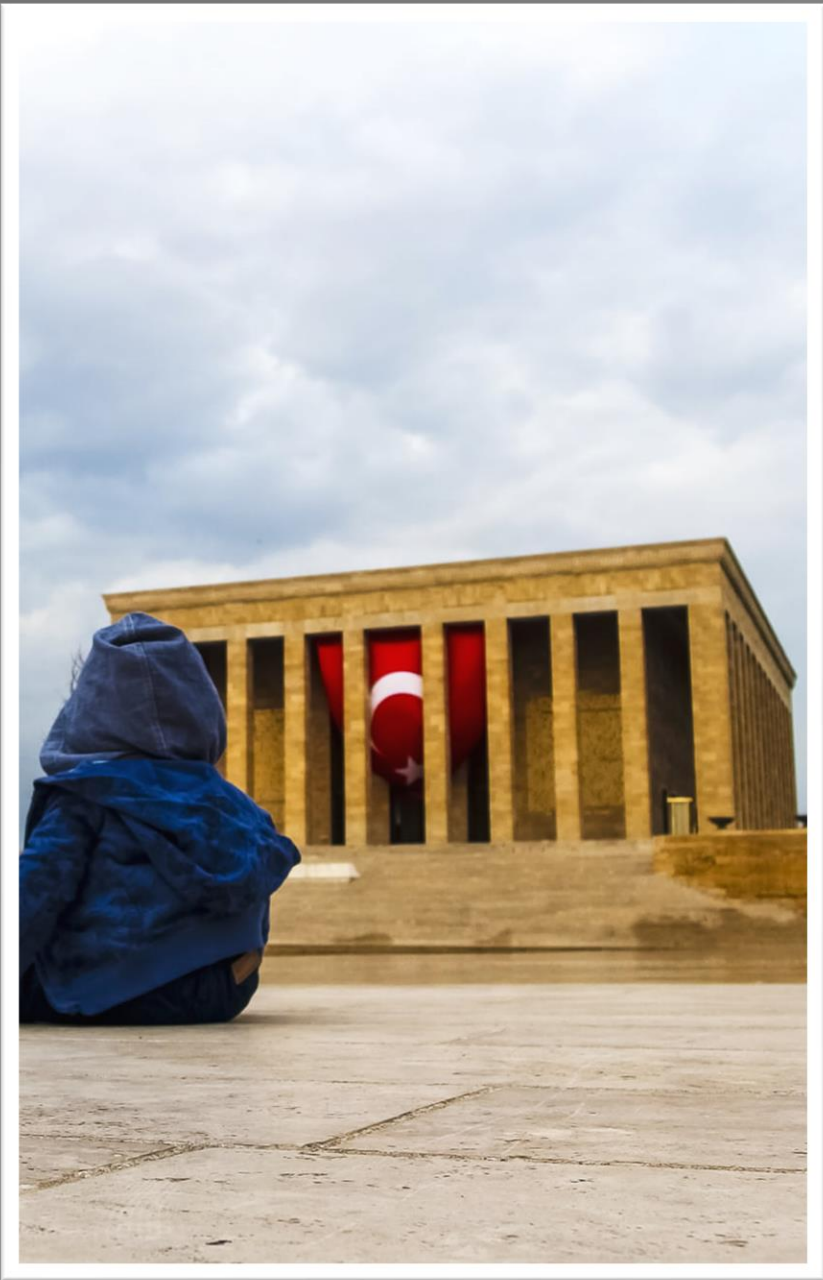
GÖRECELİ KONUM, İNSANLARIN O KONUMA İLİŞKİN ALGILARINA VE DENEYİMLERİNE DAYANDIĞINDAN BİR YERİN GÖRECELİ KONUMUNU TANIMLAMAK **kişiden kişiye değişebilir. AYRICA ÇEVREDEKİ ORTAM DEĞİŞTİKÇE VEYA YENİ YERLER GELİŞTİKÇE GÖRECELİ KONUM ZAMANLA **FARKLI LAŞABİLİR**. MUTLAK KONUM DEĞİŞMEZKEN GÖRECELİ KONUM DEĞİŞİR. MUTLAK KONUMDA HATAYA YER YOKTUR.**

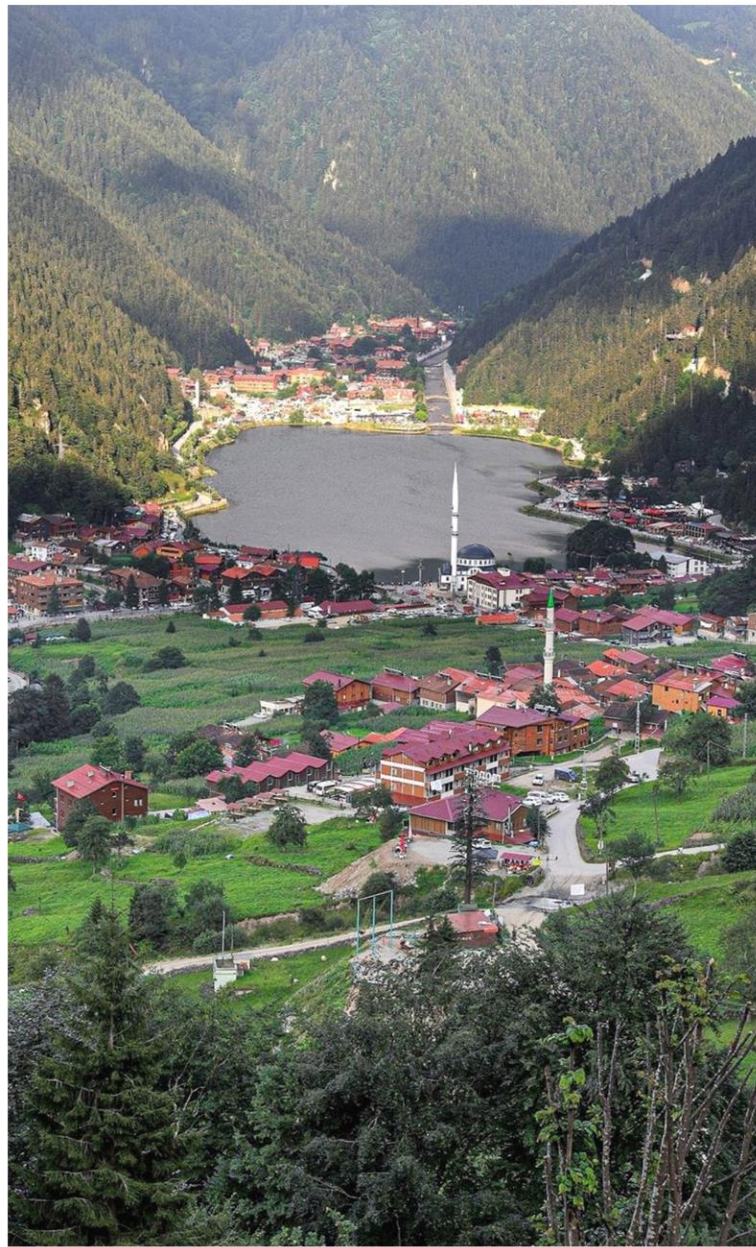
Kız Kulesi

**GÖRECELİ
KONUM**

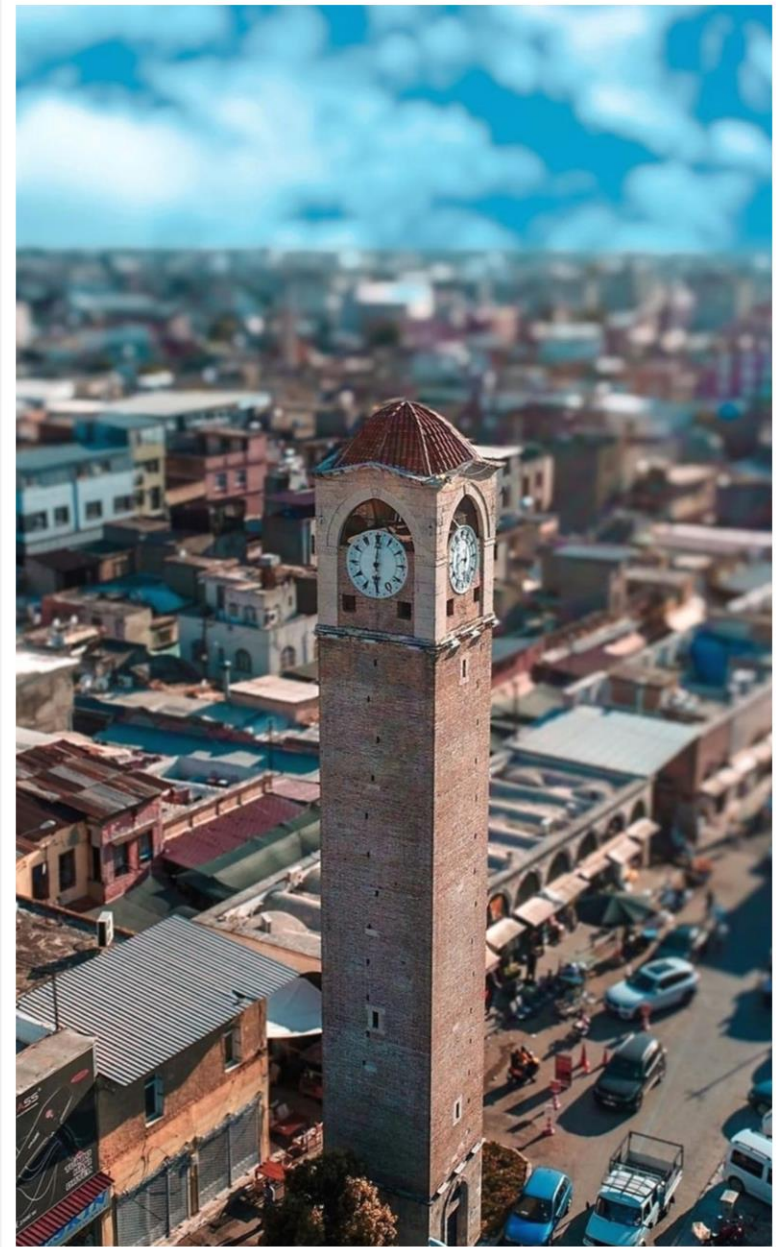

Anıtkabir

Uzungöl

Büyük saat

Ölüdeniz

**GÖRECELİ
KONUM**

**Bir ilin; komşu illere, yeryüzü
şekillerine, su kaynaklarına, önemli
ulaşım yollarına, yer altı ve üstü
kaynaklarına, üretim ve tüketim
bölgelerine, tarihî ve doğal mekânlarına
bağlı olarak ortaya çıkan kendine has
özelliklerinin tümü o ilin göreceli
konumunu oluşturur.**

**Göreceli Konumun Belirlenmesine
Yardımcı Olan Faktörler**

01

YERYÜZÜ ŞEKİLLERİ

02

YER ALTI VE YER ÜSTÜ KAYNAKLARI

03

TARİHİ MEKANLAR

04

DOĞAL MEKANLAR

05

SU KAYNAKLARI

06

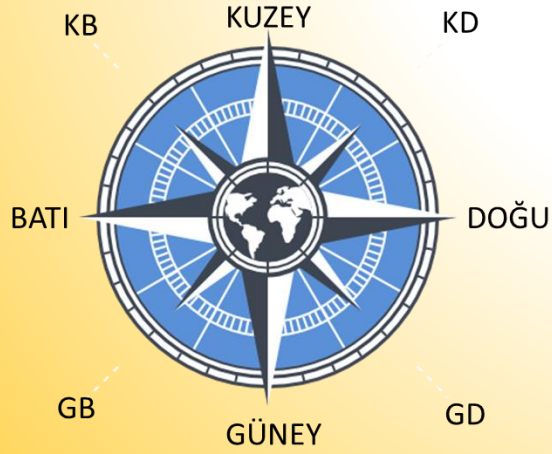
KOMŞULAR

07

ULAŞIM

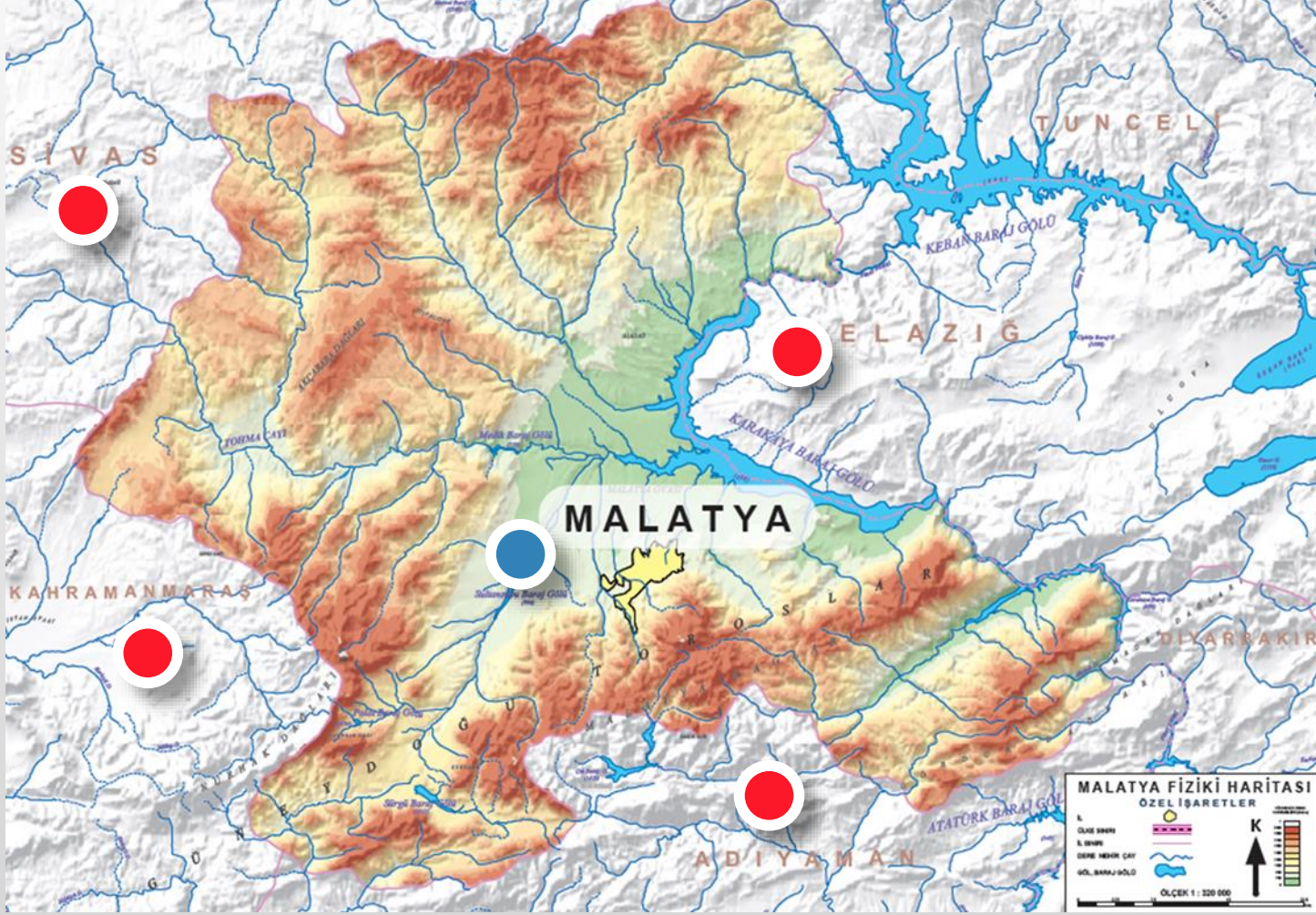
**Göreceli
Konum**

Afyonkarahisar, Uşak ve Kütahya'nın doğusunda; Isparta ve Konya'nın batısında yer almaktadır. Bu göreceli konumu Afyonkarahisar'ın doğusunda Konya, Isparta; batısında Uşak ve Kütahya vardır şeklinde de ifade edebiliriz.

**Göreceli
Konum**

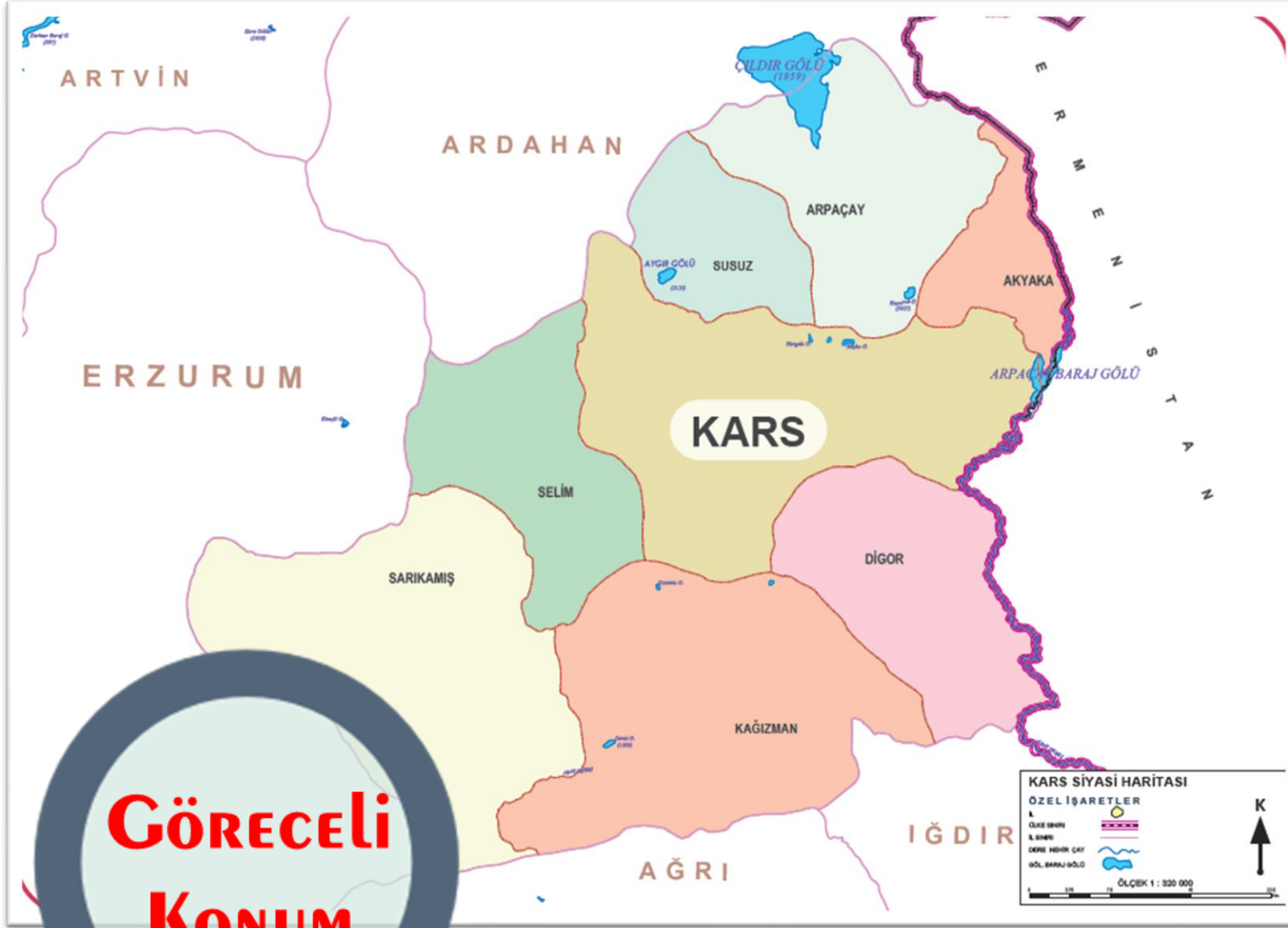

MALATYA, ÜLKEMİZİN EN büyük BARAJI olan ATATÜRK BARAJI'NA VE AYNI ZAMANDA KEBAN, KARAKAYA barajlarına yakındır. MALATYA, güneyde GÜNEYDOĞU TOROSLAR ile çevrilidir.

SU KAYNAKLARI BAKIMINDAN ZENGİNDİR.

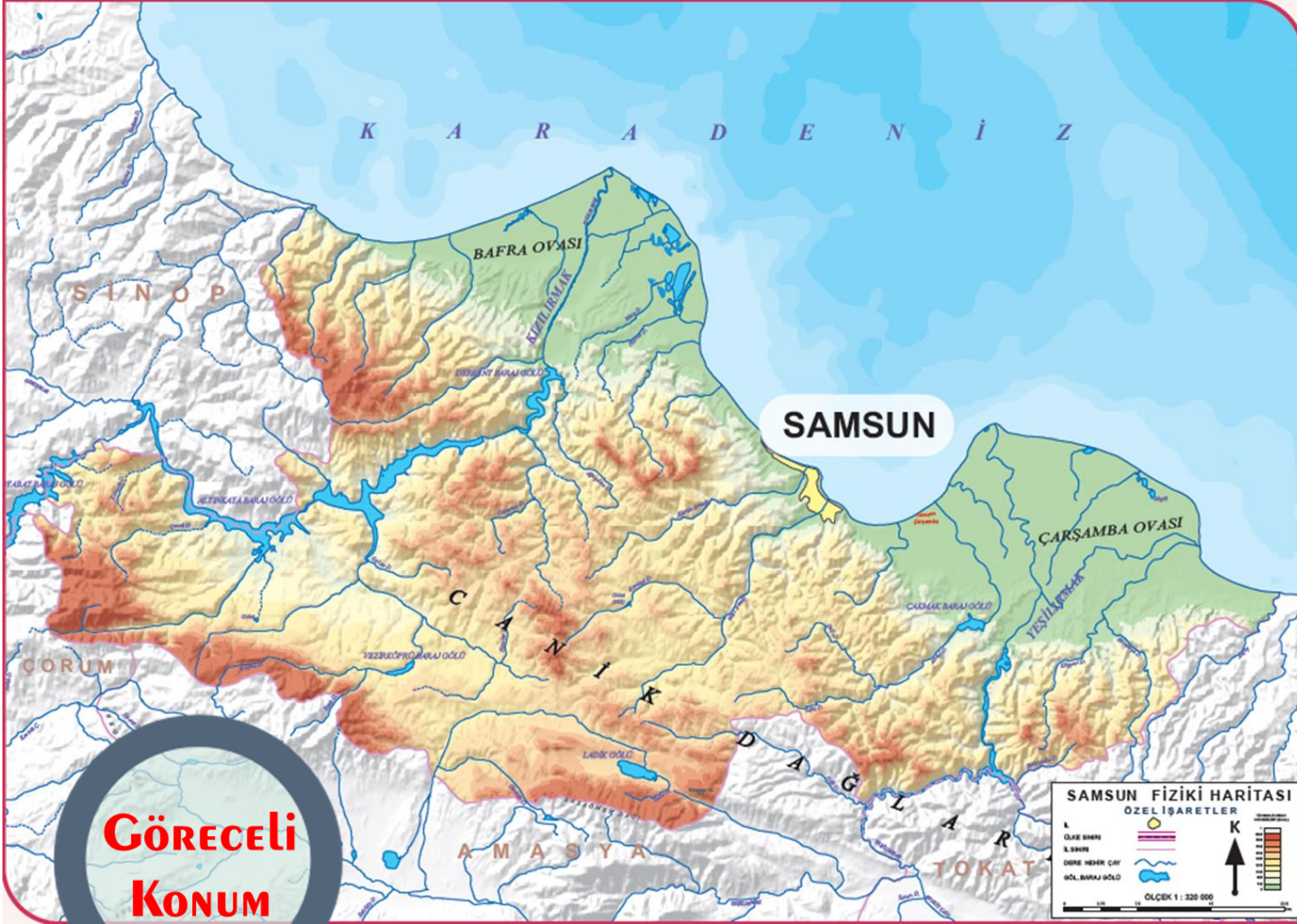
**GÖRECELİ
KONUM**

HARITADAN faydalanıp **KARS** ilinin özel konumu hakkında bilgi veriniz.

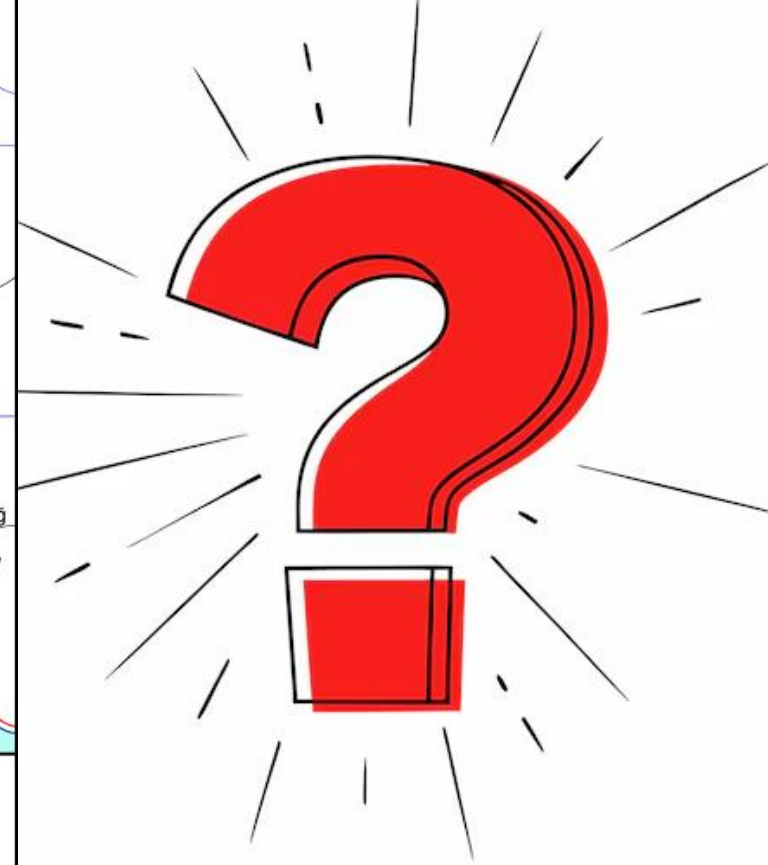
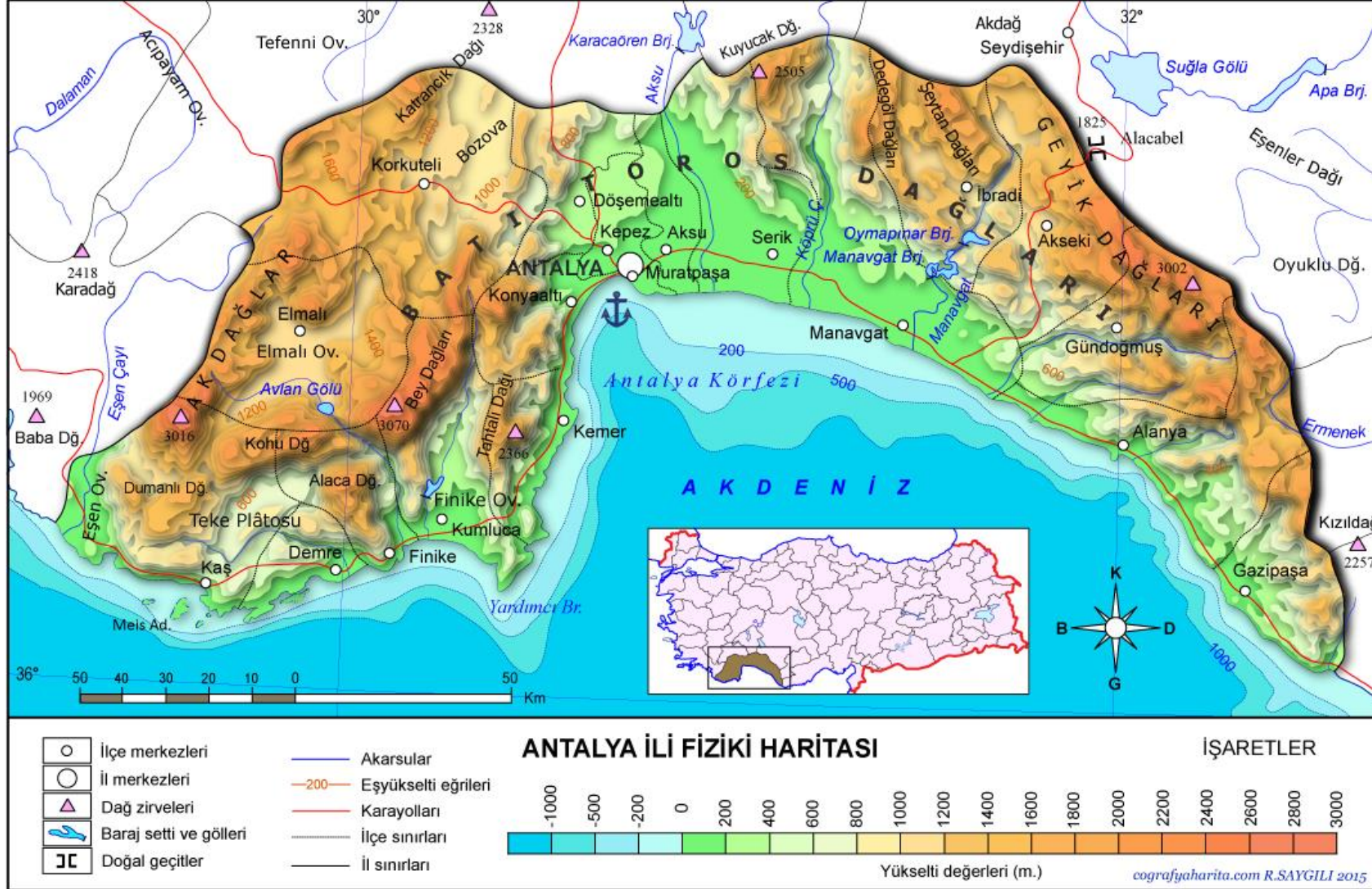
**GÖRECELİ
KONUM**

Fiziki HARITADAN faydalanıp **SAMSUN** ilinin özel KONUMU hakkında bilgi veriniz.

**GÖRECELİ
KONUM**

Fiziki haritadan faydalanıp **ANTALYA** ilinin özel konumu hakkında bilgi veriniz.

Kaleiçi Antalya

Yivli minare Antalya

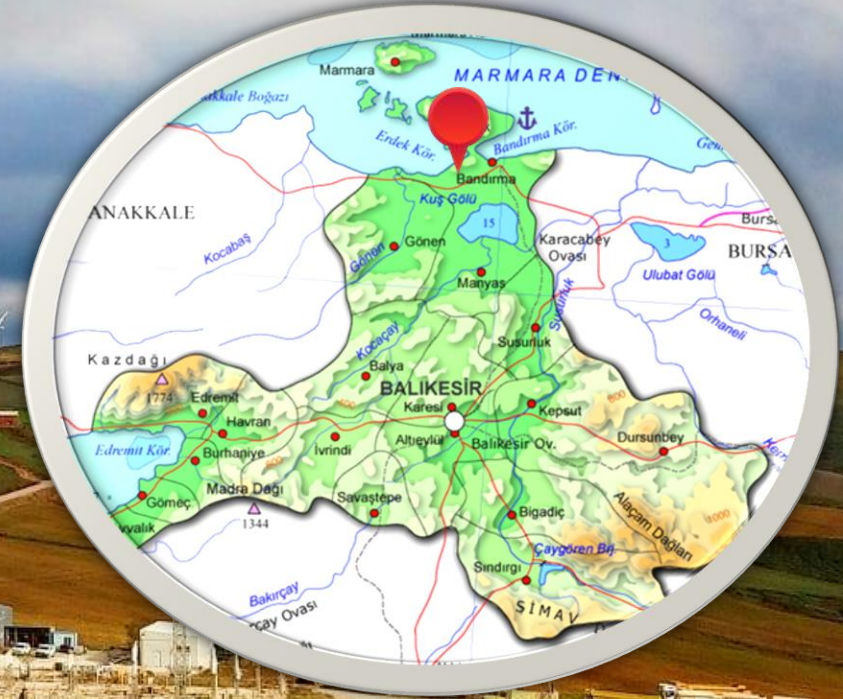
Antalya Düden Şelalesi

Balıkesir

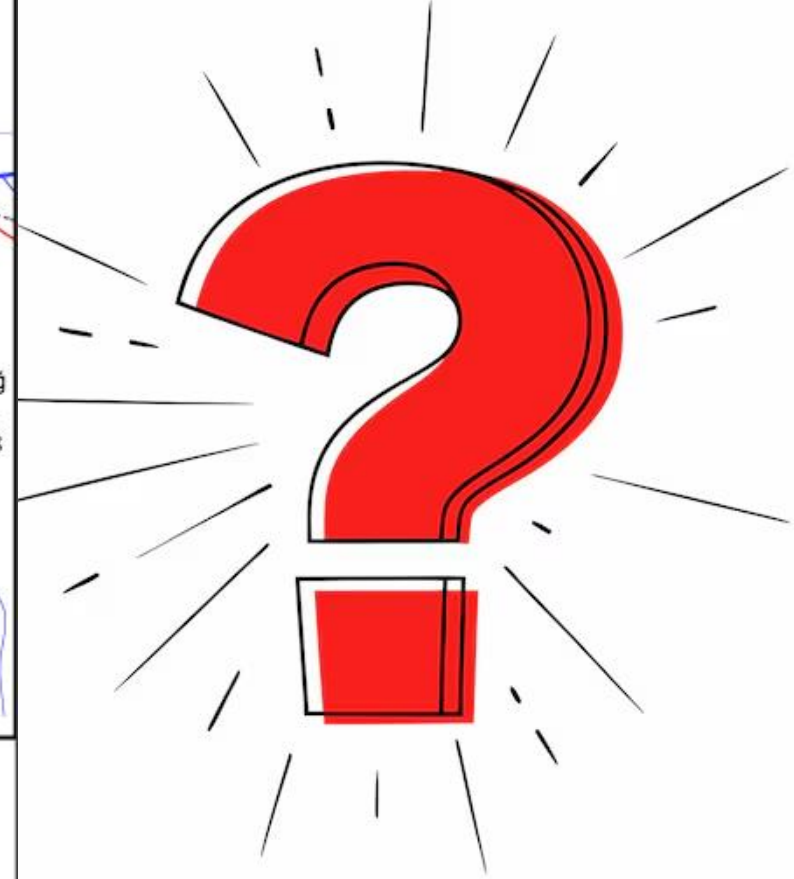
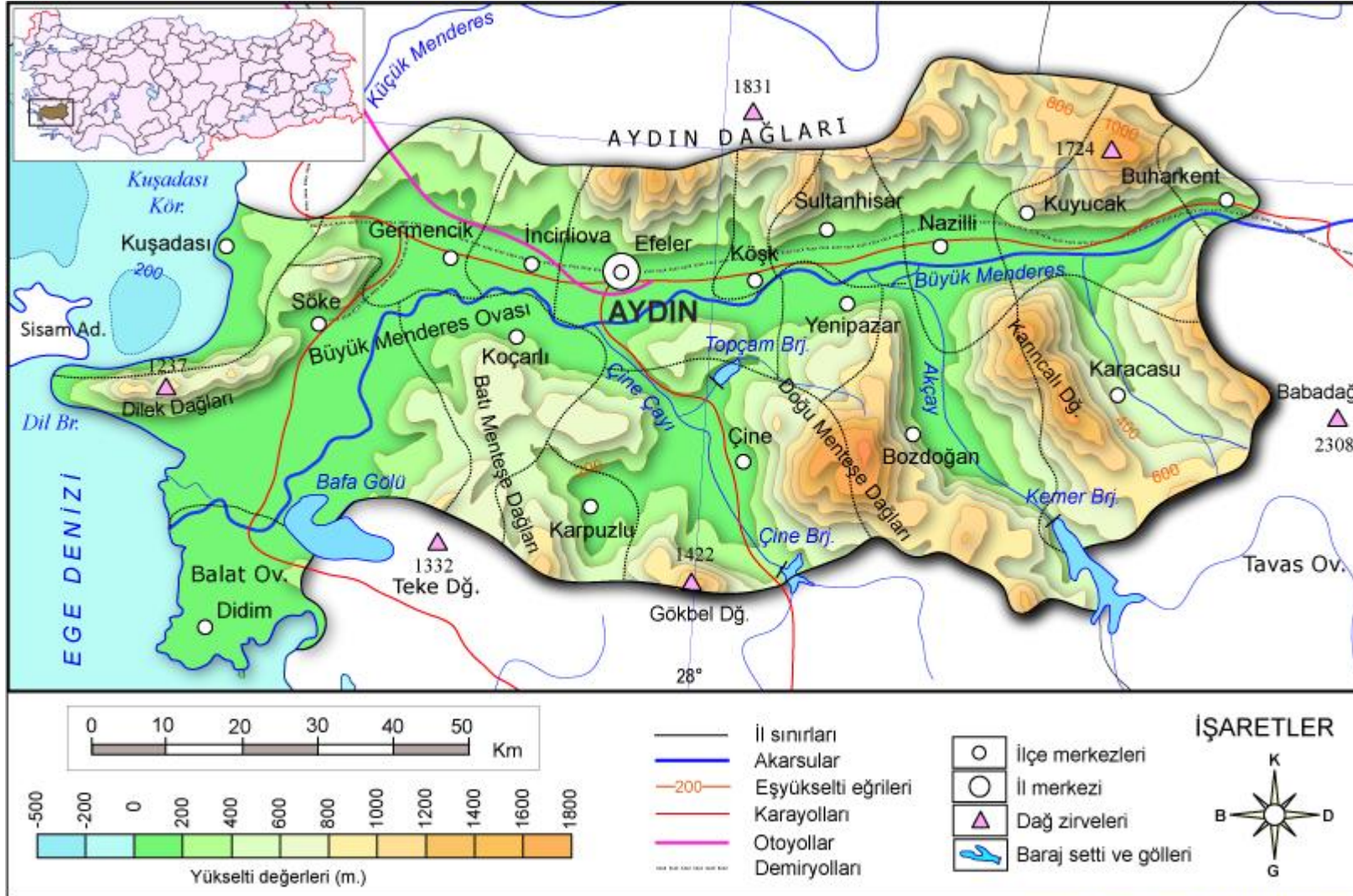
BANDIRMA

RÜZGAR ENERJİSİ

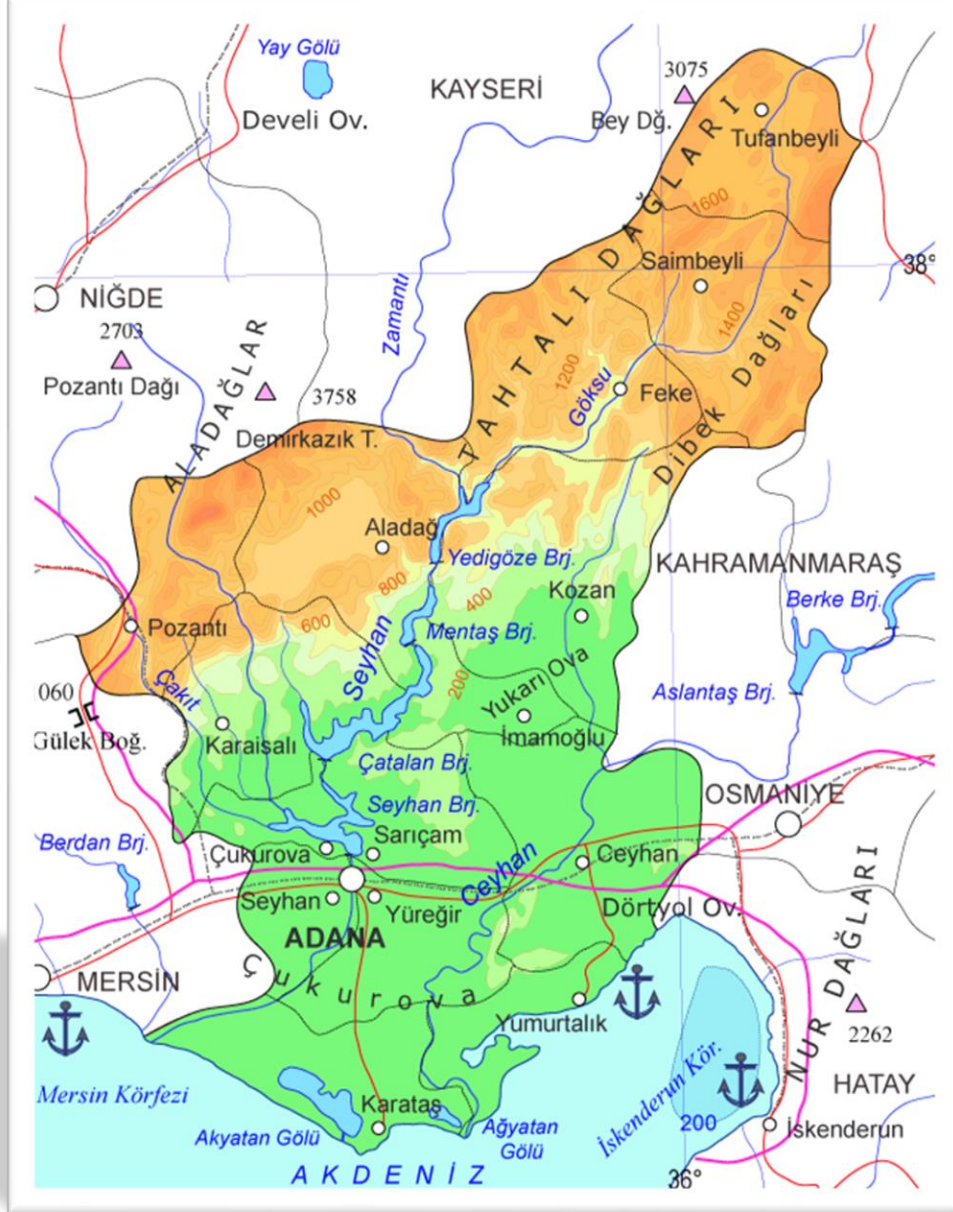

**GÖRECELİ
KONUM**

Fiziki HARITADAN faydalanıp **Aydın** ilinin özel konumu hakkında bilgi veriniz.

Fiziki HARİTADAN faydalanıp **Adana** ilinin özel konumu hakkında bilgi veriniz.

**HERHANGİ BİR YERİN YADA
ŞEHİRİN GÖRECELİ KONUMU
iyileşebilir yada
kötüleşebilir. BİR ŞEHİRE
HAVAALANI ,LİMAN, HIZLI TREN
HATTI , HALKIN İHTİYACINI
KARŞILAYAN BİR KURUM
YAPILMASI, O ŞEHİRİN GÖRECELİ
KONUMUNU İYİLEŞTİRİR.**

6 ŞUBAT 2023 tarihinde meydana gelen ve “asrın felaketi” olarak adlandırılan depremler, Malatya’yı derinden etkiledi. Depremin ardından Malatya’dan yaşanan göç, kentteki iş gücü dengesini bozdu. Bu durum, özel sektörde iş gücü piyasasında büyük bir boşluk oluşturdu.

Bil bakalım

GÖRECELİ
KONUM

01

EDİRNE

....., ülkemizin Avrupa'ya kara ve demir yolu ile bağlantısını sağlayan beş sınır kapısına sahip, Yunanistan ve Bulgaristan sınırı boyunca uzanan, birçok anıt bulunan bir sınır ilidir.

02

NEVŞEHİR

....., ülkemizin peri bacaları ile ünlü ilidir. Bu ilimizde Göreme Millî Parkı, Karain Güvercinlikleri, Derinkuyu ve Kaymaklı yer altı şehirleri, Karlık ve Yeşilöz kiliseleri yer alır.

03

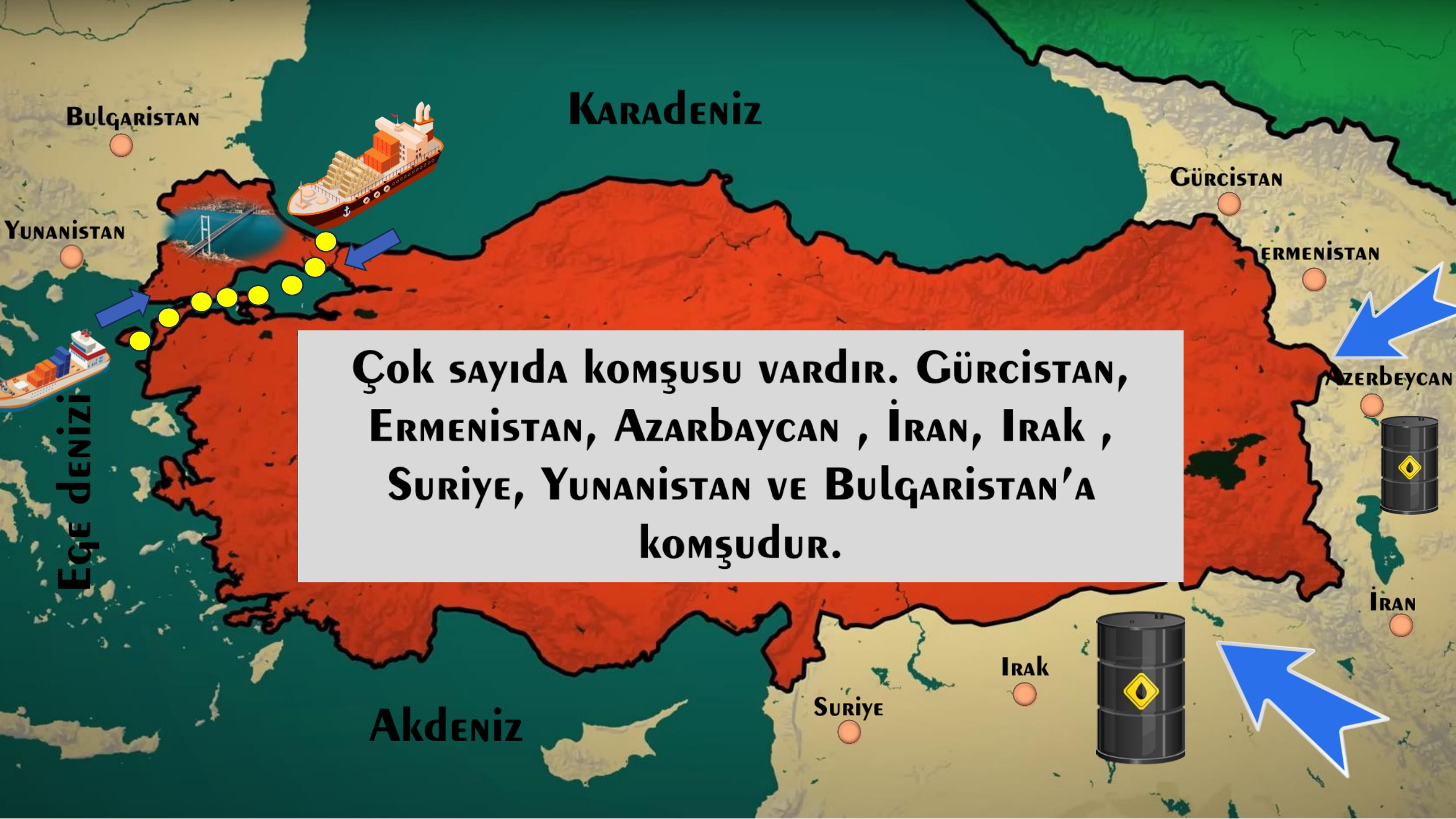
MERSİN

....., uluslararası ticaret potansiyeli en yüksek limanlarımızdan birine sahiptir. Ülkemizin muz üretiminin yaklaşık üç bölü dördü, çilek üretiminin yarısı ve limon üretiminin iki bölü üçü bu ilimizde yapılmaktadır.

Türkiye'nin Göreceli Konumu ve Sonuçları

KARADENİZ

BULGARİSTAN

YUNANİSTAN

GÜRCİSTAN

ERMENİSTAN

AZERBAYCAN

İRAN

İRAK

SURİYE

AKDENİZ

EGE DENİZİ

Çok sayıda komşusu vardır. Gürcistan,
Ermenistan, Azarbaycan, İran, Irak,
Suriye, Yunanistan ve Bulgaristan'a
komşudur.

**Üç kıtanın
birbirine
yaklaştığı
yerdedir.**

**Kıyılar ile iç kesimler ARASIN-
da ÖNEMLİ iklim ve bitki ÖRTÜSÜ
farkları oluşmuştur.**

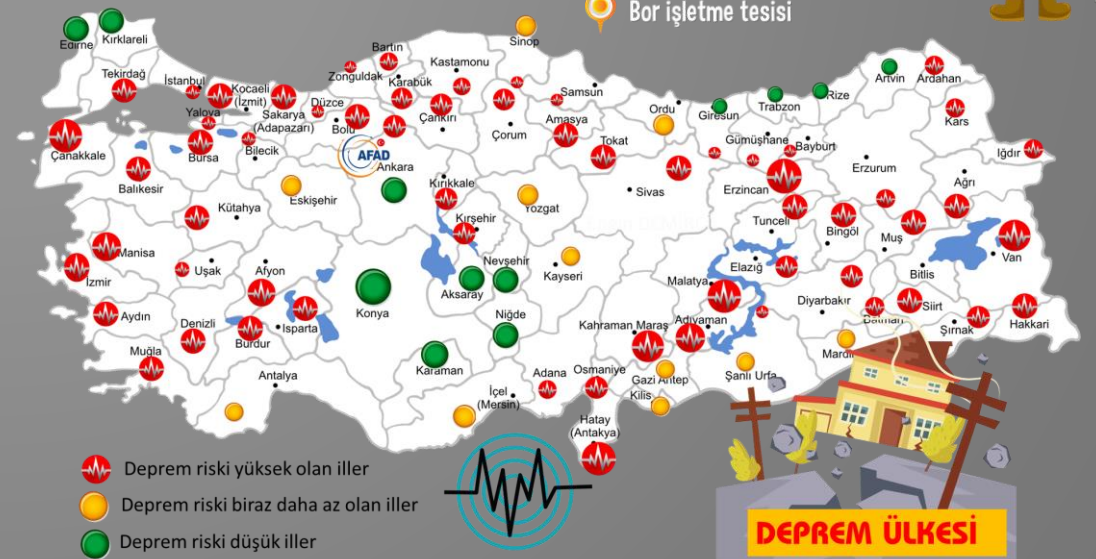
**YER ALTI VE YER ÜSTÜ kaynakları
bakımından ZENGİNDİR.**

**YERYÜZÜ şekilleri oldukça ENGEBELİDİR.
GENEL olarak doğu-batı DOĞRULTUSUNDA
UZANIR. ORTALAMA yükselti oldukça
fazladır (1.132 m).**

**TARIM ÜRÜNLERİ çeşitliliği
yönünden oldukça ZENGİNDİR.**

Göreceli konum bir ülkenin bulunduğu coğrafi özellikleri nedeniyle sahip olduğu konumdur.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçları arasında gösterilemez?

A) Batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti artmaktadır.

B) Karadeniz ile Akdeniz'i birbirine bağlayan İstanbul ve Çanakkale boğazları ülkemizde bulunmaktadır.

C) Petrol zengini, Ortadoğu ülkelerine yakındır.

D) En doğusu ile en batısı arasında 76 dk zaman farkı bulunmaktadır.

Bir ülkenin, özel (göreceli) konumu tanımlanırken, aşağıdaki özelliklerinden hangisi kullanılmaz?

A) Paralel ve meridyen dereceleri

B) Çevresindeki kıta, deniz ve okyanuslar

C) Yer altı ve yer üstü kaynakları

D) Yer şekli özellikleri

Örnek Soru

Herhangi bir yerin; kıtalara, okyanuslara, denizlere, önemli geçit ve boğazlara, ticaret ve su yollarına, önemli madenlere uzaklığı, yükseltisi ve yer şekilleri o yerin göreceli (özel) konumunu belirler.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçları arasında gösterilemez?

A) Ülkemizin doğusuna doğru gidildikçe yükselti artmaktadır.

B) Karadeniz ile Akdeniz'i birbirine bağlayan İstanbul ve Çanakkale boğazları ülkemizde bulunmaktadır.

C) Enerji kaynakları bakımından zengin Ortadoğu ülkelerine yakındır.

D) Ekvatora en yakın şehir Hataydır.

**BİR YERİN KİTALAR, OKYANUSLARA, DİĞER ÜLKELERE, ULAŞIM VE
TİCARET YOLLARINA, GEÇİTLERE, BOĞAZLARA, DAĞ SIRALARINA,
MADEN, SANAYİ VE TİCARET BÖLGELERİNE, YER ŞEKİLLERİNE GÖRE
BELİRLENEN KONUMUNA GÖRECELİ KONUM DENİR.**

YANLIŞ

DOĞRU

**BİR ŞEHİRİN KONUMUNU BELİRTİRKEN
KOMŞU ŐEHİRLERİNDEN FAYDALANIRIZ.**

**BİR ŞEHİRİN GÖRECELİ KONUMU O ŐEHRE
HER ZAMAN OLUMLU KATKILAR SAĐLAR.**

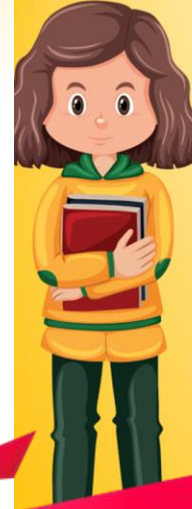
**HARİTA KULLANIM BECERİSİNE SAHİP BİREYLERİN
KONUM BULMALARI DAHA KOLAY OLUR.**

YAŞADIĞI İLDE DOĞAL VE BEŞERİ ÇEVREDEKİ DEĞİŞİM

5. SINIF

5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme
a) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişimine neden olan unsurları inceler.
b) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrenin değişiminden etkilenen unsurları inceler.
c) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin etkilerini sorular.
ç) Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevrede meydana gelen değişimin neden ve sonuçlarını elde ettikleri bilgilere dayanarak ifade eder.

İNSAN ELİNİN DEĞİDİĞİ, DOĞANIN YAPISI DEĞİŞTİRİLEREK OLUŞTURULAN YAPILARA VE VARLIKLARA **beşerî unsur** denilmektedir.

BEŞERİ UNSURLARA ÖRNEKLER

Binalar
Köprüler
Barajlar
Tarlalar
Alt ve üst geçitler
Şehirler
Tüneller
Yollar

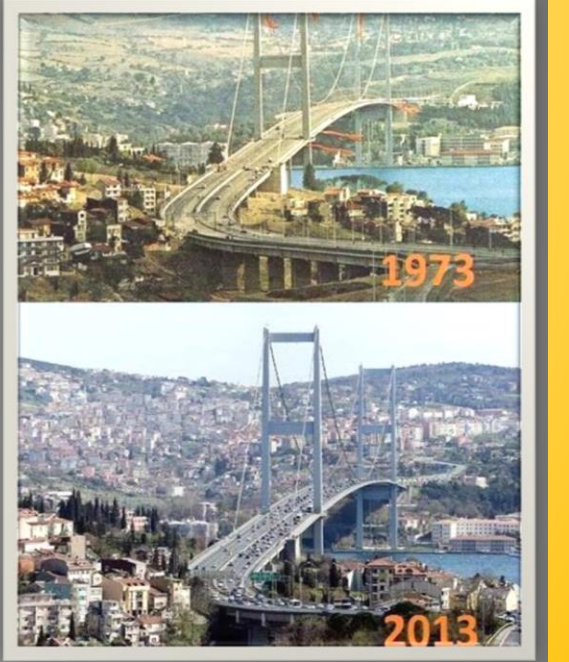
GELECEK DERS

BAZI YERLEŞİM YERLERİ DE **deprem riski sebebiyle** ZEMİNİ DAHA SAĞLAM OLAN **dağlık alanlara** KURULMAKTADIR.

DEPREM SONRASI MALATYA'DA, ZEMİNİ SAĞLAM YERLERE EVLER YAPILMAYA BAŞLANDI.

Bu doğal ve beşerî çevre unsurlarından hangileri zaman içinde değişime uğramıştır?

**KANALIMIN ADRESİNİ
ZİYARET EDİP ,KANALIMI
TAKİP EDEBİLİRSİNİZ.**

Engin Demirci
@engindemirci44 • 1,14 B abone • 1,5 B video
Bir öğretmenin dünyası ...devamı
facebook.com/engin.demirci.393 ve 2 bağlantı daha
Kanalı özelleştir Videoları yönet

Ana Sayfa Videolar Shorts Oynatma listeleri Topluluk

Size özel

İl demlik çaydanlık yapımı 2:19 8 B görüntüleme • 3 yıl önce
Mini baraj yapımı 1:04 2,9 B görüntüleme • 3 yıl önce
Anaokulları ve ilkokul için afet farkındalık eğitim videosu 12:08 3 görüntüleme • 7 gün önce
İnci çıkarma 1,5 B görüntüleme • 3 yıl önce

Videolar ► Tümünü oynat

Anaokulları ve ilkokul için afet farkındalık eğitim... 12:08
Güney Korede Türk kebabçı Kültürel Özelliklere Saygı 0:19
Japon Yemekleri , Kültürel Özelliklere Saygı ve Birlikte... 2:49
Ülkemizde tarım ,göl üretimi 19 görüntüleme • 3 ay önce
Kazım Karabekir yetimler babası 15:50 1 görüntüleme • 3 ay önce
Ardahan'ın köyleri yerşekileri rengarenk 0:31 8 görüntüleme • 3 ay önce

<https://www.youtube.com/@engindemirci44>